

IN MEMORIAM IOAN MANCAȘ –
PEREGRIN BÂRLĂDEAN
PRIN SUFLETELE VASLUIENILOR

Laurențiu CHIRIAC¹
laurentiuchrc@yahoo.com

ABSTRACT: Ioan Mancaș was a singular figure of the most known scholar of Vaslui County in recent decades. He wrote History and made portraits of the great academics of Vaslui County, heading with his creative curiosity for everything that is historical science. During over 35 years of work in museology he initiated, conducted and led scientific research, he realized and then completed collections in more than 200,000 samples that entered in the cultural heritage of our country. Always pilgrim through Vaslui souls, this “Lord of Romanian curators” brought and brings us yet the light and warmth of his heart, enfolding us every time with his comfort words and tenderness of his spirit.

KEYWORDS: Vaslui, Museology, museum, curator, spirituality, humanity.

Cine nu a apucat să-l cunoască pe bunul nostru **director IOAN MANCAȘ** are posibilitatea să o facă acum, atât prin intermediul acestor cuvinte de suflet pe care i le adresăm, dar – mai ales – răscolind împreună toate amintirile noastre despre un om care a avut devoțiunea de a fi reazăm al realizării oamenilor în viață. O să observați că acest pasionat iubitor de „humă românească” a scos din uitare valori morale nebănuite la oamenii săi apropiați, a format caractere puternice, iar prin zâmbetul său suav ne-a închegat destinele! Așadar, am avut de-a face cu un pasionat om al credinței intime și cu un om care a știut să-și protejeze apropiații!

Dispariția prematură din viața noastră a valorosului animator cultural **IOAN MANCAȘ**, a lăsat un gol imens în inimile celor care l-am cunoscut, în special al slujitorilor muzei CLIO de la **Muzeul Județean „Ștefan cel Mare” din Vaslui**, instituția atât de dragă lui. Cu toții îl vom stima și îi

1 Doctor în istorie, director al Muzeului Județean „Ștefan cel Mare”, Vaslui.

vom păstra vie și nebulită amintirea, fiindu-i recunoscători pentru ceea ce a făcut și face de acolo încă pentru noi! Oriunde am mers și vom mai ajunge în lumea aceasta, vom lua cu noi câte ceva plăcut de la prețiosul OM DE CULTURĂ: iubirea aproapelui, credința strămoșească, înțelepciunea și răbdarea, dorul de casă și de tradiție, ba chiar virtutea de a fi român. A știut dintotdeauna să adulmece frumusețea vieții, deslușindu-i cele mai adânci taine. De aceea, și-a câștigat libertatea de a ne înțelege, de a avea bucurii, responsabilități, învățându-ne să ne descurcăm cu ele.

Foto: Profesorul Ioan Mancaș (20 iulie 1951 – 29 martie 2011)

Din toate acestea, a rămas neuitarea și cinstea de a-i spune de fiecare dată „BUNĂ ZIUA!” și „MULȚUMESC!” acestei complexe ființe. Mereu peregrin prin sufletele vasluiene, acest „*DOMN al muzeografiei românești*” ne-a adus și încă ne mai aduce și acum lumina și căldura inimii sale, învăluindu-ne de fiecare dată cu mângâierea vorbelor sale și cu tandrețea

spiritului său. Cu siguranță că noi suntem cei care îi vom arăta că acesta este modul prin care Dumnezeu îl are acum în grijă! A știut dintotdeauna să se apropie de noi, pentru că a simțit că ceea ce făcea era pentru el o dulce și binemeritată descătușare a inimii. Asta l-a făcut să vadă și altfel viața, înțelegând că ceea ce căuta la noi era chiar în interiorul său!

Cu tâmpilele încărunțite de dorința cunoașterii a tot ceea ce este simplu, natural și frumos în lumea aceasta, Domnul Director **IOAN MANCAȘ** și-a împlinit existența prin imensa sa bogăție sufletească și prin harul de a fi OM, așa încât putem spune că munca sa nu a fost în zadar și, cu siguranță, ea a sădit un rost în felul nostru de a fi! Îndelungatul său drum pe care viața i l-a croit, marcându-ne nouă existența cu importante sale fapte, ne va fi model în tot ceea ce gândim și facem! Dacă la toate aceste merite ale sale, adăugăm și faptul că **Domnia Sa** a contribuit decisiv la educarea spiritelor noastre, la închegarea unei familii puternice și la bunăstarea acesteia, atunci putem avea imaginea completă a unui **destin împlinit pe tărâmul umanității**.

IOAN MANCAȘ mai poseda o calitate ce-l făcea unic printre contemporanii săi – era sinteză și anticipație! Avea puterea să străbată cu mintea ceața viitorului. Cea mai mare izbândă a geniului lui a fost această întoarcere a culturii vasluiene cu fața către viitor. **IOAN MANCAȘ** nu a fost un copac fără rădăcini și nici n-a fost nevoit să-și întindă coroana sub un soare străin ca să rodească, ci a constituit sinteza totală și genială a culturii noastre vasluiene, căci el cunoștea întregul program de preocupări al cărturarilor înaintași și l-a dus cu atâta mândrie chiar și în Europa, înnobilându-l cu frumusețea sa spirituală și cu extraordinara sa erudiție. **IOAN MANCAȘ** reprezenta personalitatea de excepțională complexitate, în stare să refacă în dezvoltarea sa individuală drumul de secole și tipologia intelectuală a unei culturi întregi a județului Vaslui, ducându-le pe culmi. El era, în același timp, erudit cu uluitoare lectură de spirit modern și universal.

În decursul celor peste 35 de ani de muncă în muzeologie a inițiat, desfășurat și a condus activități de cercetare științifică, a format și apoi a completat colecții în număr de peste 200.000 de piese care au intrat în patrimoniul cultural al statului român. Vasluiul îi datorează, alături de familia **RICA ȘI CONSTANTIN POPESCU**, crearea și organizarea tănărului muzeu din localitate, unde – alături de noul colectiv de specialiști – a pus bazele științifice ale colecțiilor muzeale și ale expoziției permanente.

A reușit să ridice instituția la cel mai înalt nivel, organizând Secțiile **Muzeului Județean „Ștefan cel Mare” Vaslui** și Sesiunea Națională Anuală de Comunicări Științifice **„ACTA MOLDAVIAE MERIDIONALIS”**, cunoscută în țară și în străinătate și prin editarea **Anuarului** științific cu același nume. În timp, a inițiat ample cercetări arheologice în zonă, sprijinind deschiderea unor șantiere la Movila Răbâiei, Poienești, Banca și, mai ales, „Curțile Domnești” din Vaslui, îmbogățind astfel informația istorică și sporind considerabil tezaurul colecțiilor muzeale.

IOAN MANCAȘ a reprezentat figura singulară a celui mai cunoscut om de cultură din județul Vaslui din ultimile decenii. El a scris istorie și a compus **portrete ale marilor personalități academice ale județului Vaslui**, îndreptându-se cu curiozitatea lui creatoare spre tot ceea ce înseamnă **știința istorică**. Pentru mulți dintre noi, **IOAN MANCAȘ** era „*genius loci*” al culturii vasluiene, faptură stranie și pură, de o neînțeleasă rețineră în a persevera în intuiții. Și-a format cultura dinspre antici către moderni, preluând limba latină drept instrument esențial al expresiei, alături de alte limbi de mare suflu cultural. Cărturar de intensă umanitate, deschis către lume și viață!

IOAN MANCAȘ a absorbit, pe de o parte, înțelepciunea rafinată, diversitatea și policromia de tip oriental, iar pe de alta – cărturăria savantă, cunoștințele enciclopedice și logica raționalistă. Această simbioză l-a format ca pe primul savant integraționist cultural al județului Vaslui, iar moștenirea sa culturală a determinat direcțiile, metodele și conținutul actului autentic spiritual.

Dorind fericire și prosperitate județului său, **IOAN MANCAȘ** aspira să-l facă cunoscut și demn de interesul și atenția oamenilor politici, cercetătorilor, literaților și călătorilor de orice fel. A fost nevoie de implicarea sa directă în reușita **Festivalului Umorului „Constantin Tănase”** sau a manifestărilor din cadrul **„Săptămânei artelor”** ori în afirmarea Festivalului internațional de folclor **„Hora din străbuni”**. Totodată, vasta sa operă scrisă se constituie într-un for științific care valorifică pe deplin moștenirea culturală a județului Vaslui și a neamului din care se trăgea acest enciclopedist.

În fine, despre **buțul nostru CÂRMUITOR** se poate vorbi foarte mult, dar ceea ce contează cu adevărat acum este faptul că ne-a lăsat un prețios tezaur al desăvârșirii culturale, iar noi va trebui să îl apreciem și pe mai departe pentru curajul pe care l-a avut de a nu ne lăsa destinul fiecăruia

la marginea lumii, ajutându-ne și recuperându-ne mereu! De aceea, putem să-i admirăm și acum, dincolo, pasiunea și vioiciunea cu care ne-a crescut și ne-a purtat de grijă, simțindu-ne mereu mândri de el și profund datori pentru ceea ce a făcut pentru noi! Ne lipsești, **dragă DIRECTORE!** Nu te vom uita nicicând!

Așadar, o viață împlinită de om care și-a clădit singur faima și care a intrat deja în binemeritata-i eternitate. Lucid și înveșmântat în purpura glorioaselor sale fapte, **Profesorul și Directorul IOAN MANCAȘ** va rămâne în memoria noastră cu multă prețuire!